

Ert dnr:
S2012/8708/PBB
(S293/249/PBB)

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar – Ökat bostadsbyggande och samordnade miljökrav genom enhetliga och förutsägbara byggregler – Byggreglerutredningen (SOU 2012:86)

Sveriges Centrum för Nollenergihus lämnar härmed ett remissvar begränsat till utredningens innehåll och förslag som kan påverka framtida byggande av energieffektiva byggnader.

- SCN avstyrker utredningens förslag att införa förbud mot lokala energikrav. Samordning av lokala energikrav är en bättre lösning och här pågår arbete inom SKL i detta syfte.

Vi ger BKs analys underkänt, att det skulle vara kostnadsdrivande med lokala energikrav. Utredningens underlag är undermåligt och kan därför inte användas som grund för denna synpunkt.

Enligt vår mening har de lokala energikraven varit en viktig pådrivande faktor för att förmå byggföretag och förvaltare att bygga mycket energieffektiva byggnader som dessutom ger lägre boendekostnader. Det har vi goda exempel på.

Det är inte de lokala energikraven, utan nuvarande byggregler som ger en divergent byggmarknad och därmed ett kostnadsfördyrande byggande. Byggnadsindustrin kommer inte hänga med i utvecklingen av konkurrenskraftiga produkter när nu våra grannländer Norge och Danmark går mot lägsta krav på passivhusnivå redan 2015 såvida inte en skärpning av BBR skapar en inhemsk marknad.

SCN anser:

- Att energikraven i Boverkets byggregler bör skärpas snarast och bidra till att driva utvecklingen framåt

- Att Boverkets byggregler bör revideras i grunden så att kraven blir teknikneutrala relativt olika energiförsörjningssystem och anpassas bättre till byggnadskategori och byggnadsstorlek.

- Att det bör finnas en långsiktig inriktning på kommande förändringar

- Att Energimyndigheten som har ett systemperspektiv på energifrågor är bättre skickade att utforma energikraven för byggnader och därför bör ta över ansvaret för kapitel 9 i BBR.

Allvarliga brister i utredningens avsnitt om merkostnader för energieffektiva byggnader.

BK's slutsatser är att energieffektiva byggande leder till samhällsförluster på 2 mkr/år och ökade hyreskostnader på 8000 kronor/år. Detta utgör den huvudsakliga motivationen för förslaget om förbud för lokala krav och borde därför, som en statlig utredning, vila på ett kvalificerat och kvalitetssäkrat underlag.

Som underlag anför BK tre källor:

1. En enkät till byggföretag om uppskattade merkostnader som resultat av lokala särkrav. Av svaren som indelats i fyra nivåer vad avser merkostnader, kan man själv beräkna ett viktat medelvärde för merkostnaderna på 8,3 %. Vidare inkluderar dessa krav även krav relaterade till framkomlighet och lokala miljölösningar. Krav som har andra värden (samhällsvinster att kunna bo kvar, miljövärden). Att BK då anger en merkostnad på 10 – 15 %, "vilken till helt övervägande del beror på särkrav vad gäller bostädernas energianvändning" är helt grundlöst.

Slutligen ger enkäten en felaktig bild av merkostnaderna. Hade man frågat de byggare och förvaltare som har egna erfarenheter av att bygga energieffektivt hade man fått en helt annan bild. I SCNs marknadsstudie framkommer av intervju svaren att merkostnaderna blir mycket låga eller inga alls! (se referens 1). Skillnaden i resultat kan bero på att byggnadsindustrins kontaktnät verkar ha en tyndpunkt i Stockholmsregionen där några byggföretag har en stark intern röst inom byggnadsindustrin. I Västra Götalandsregionen har man mer än 5 års erfarenheter av energieffektivt byggande och har hunnit med att bygga flera generationer energieffektiva byggnader. Då ger man en helt annan bild av merkostnaderna än vad de Stockholmsbaserade byggföretagen ger och där man just påbörjat denna förändringsprocess framdrivet av de kommunala kraven.

2. Boverkets utredning *Lägsta möjliga energianvändning, 2011:31*

Boverkets utredning får klart underkänt av SCN i den granskning som föreningen genomfört (se referens 2) och har flera allvarliga brister. Den största är att i sökandet efter kostnadsoptimala lösningar har Boverkets utredare lagt in kraftigt kostsamma och omotiverade åtgärder i samtliga paketlösningar man studerat. Hade man frågat de förvaltare och byggare som har goda erfarenheter av hur man bygger kostnadsoptimalt så hade man fått ett helt annat resultat.

3. En teoretisk modellstudie av merkostnad för väggisolering i småhus utförd av KTH saknar relevans för BK-utredningen. De kommunala särkraven har med få undantag avsett stora byggnader. Där är väggisoleringen mycket måttlig (20 – 25 cm) jämfört med KTHs modellstudier som avser småhusvägg. Dessutom är kostnadsanalys av en systemdel (väggen) inte relevant för byggnadens kostnader eftersom de minskade

Sveriges Centrum för Nolleenergihus (SCN), är en medlemsbaserad intresseförening med syfte att främja utvecklingen av energieffektivt byggande. Läs mer på www.nollhus.se

värmeförlusterna får effekter på andra systemdelar som blir billigare (radiatorer).

Lokala särkrav har drivit utvecklingen

Enligt vår mening har de lokala energikraven varit en viktig pådrivande faktor för att förmå byggföretag och förvaltare att bygga riktigt energieffektiva byggnader. Ett exempel på detta är ByggVestas utveckling av energieffektiva byggnader utan några merkostnader alls och som ger en sänkt hyreskostnad med 4000 kr/år jämfört med om det byggt enligt BBR. På följande länk (referens 3) redovisar ByggVesta hur de påverkats av de kommunala energikraven och om den byggprodukt de nu utvecklat. De fångade tidigt upp omvärldens önskamål på energieffektivt byggande, utvecklade sin produkt och sparar nu pengar på låga driftskostnader. De bygger 5 - 600 bostäder per år med detta koncept.

Det är inte de lokala energikraven, utan nuvarande byggregler BBR som ger en divergent byggmarknad. Detta beror dels på att BBR inte hängt med i den snabba utvecklingen och har ett energikrav som ligger på för låg nivå och dels på att BBR-konstruktionen tillåter att byggaren med ett tillförselsystem (värmepump) kan bygga hus med relativt stora värmeförluster så länge byggnaden inte klassas som elvärmd.

Därmed får vi ett byggande med mycket stor skillnad i prestanda vad avser byggnadens värmeförluster. Detta ger små produktionsvolymen för komponenter och delsystem och försämrar Sveriges konkurrenskraft gentemot länder med tuffare energikrav.

Svensk byggindustri skulle må bra av en koncensmiljö omfattande stat, myndigheter, kommuner och förvaltare, med tydliga och ambitiösa utvecklingsmål mot energieffektiva byggnader med små värmeförluster och där förvaltare, byggare och kommuner tillsammans verkar för en utveckling mot hållbart byggande. Istället splittras nu marknaden av krafter som vill stanna upp vid gårdagens byggande (lägsta byggkostnad) och andra som vill driva utvecklingen framåt mot nollenergihus, sänka sina förvaltningskostnader och samtidigt tillgodose EUs miljöpolitiska ambitioner.

Stockholm den 16 april 2013

Eje Sandberg
Sveriges Centrum för Nollenergihus

Referenser

Referens 1. Merkostnader för energieffektiva flerbostadshus - marknadsstudie. SCN 2012.

Referens 2. Kommentarer angående Boverkets rapport 2011:31 om kostnader för energieffektivt byggande. SCN.2012.

Referens 3. Marcus Svensson, ByggVesta (16 min)

<http://adobeconnect.skl.se/p7jivmpjvi0/?launcher=false&fcsContent=true&pbMode=normal>